

FI lausuntopyyntö VV

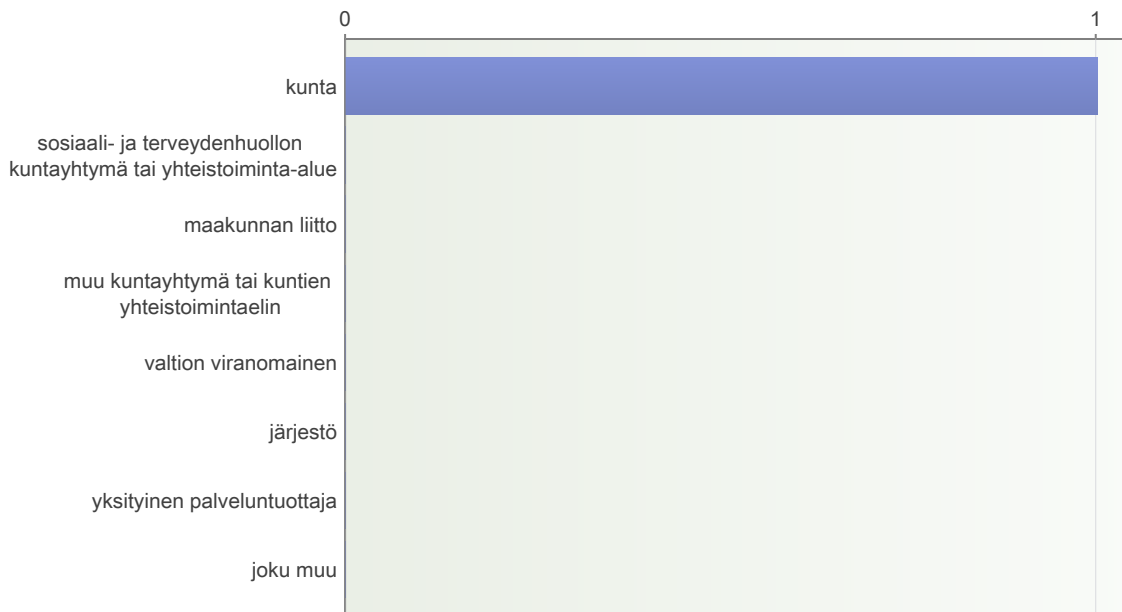
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pellon kunta	Suvi Ratavaara	Johanna Korteniemi, hyvinvointijohtaja, 040 5811 255, johanna.korteniemi@pello .fi	13.3.2017 § 31	Pellon kunnanhallitus

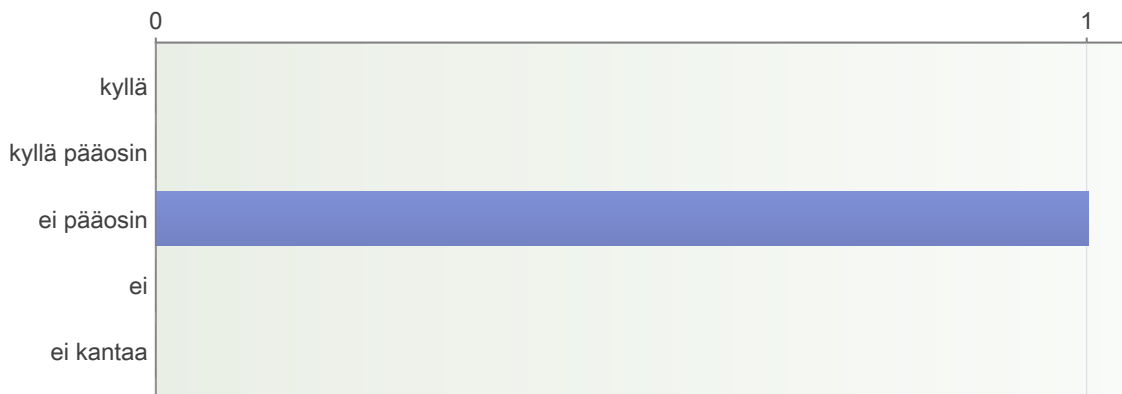
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

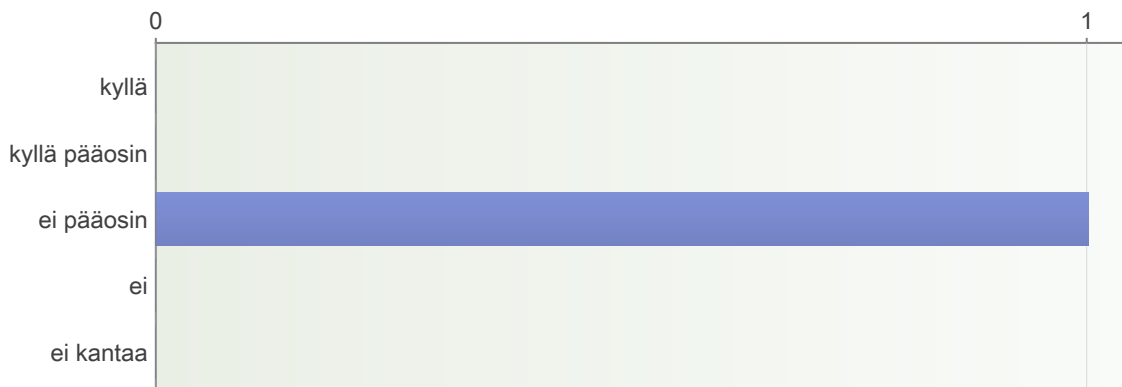
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukainen valinnanvapauden toteutus lisää hyvinvointi- ja terveyseroja koska järjestelmä on niin monimutkainen, että se edellyttää asiakkailta hyvää toimintakykyä ja palvelujärjestelmän tuntemusta. Palvelujen yhdenvertainen saatavuus on riippuvainen tarjonnasta, jolla tällä hetkellä on kaupungeissa enemmän vaihtoehtoja kuin maaseutumaisissa kunnissa.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

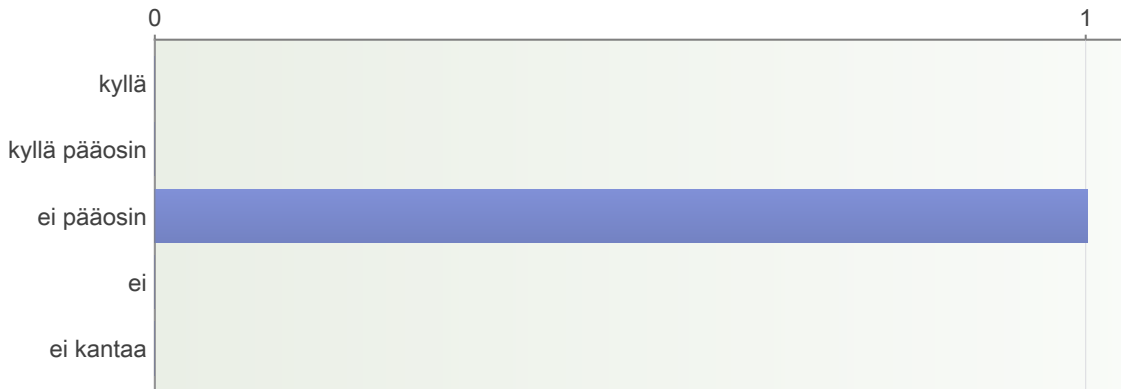
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kts. edellinen vastaus

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

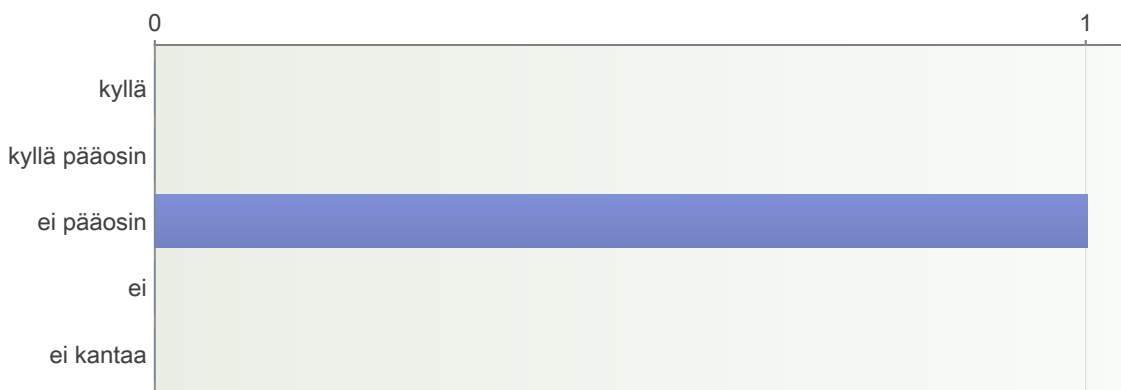
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Omaan tilanteeseen sopivan palvelun löytäminen edellyttää, että vaihtoehtoista on saatavilla luotettavaa, vertailukelpoista ja helposti saatavilla olevaa tietoa. Päätös palvelun valinnasta ei saisi perustua mainontaan. Uudistuksen jälkeenkin ja ehkä jopa enenevässä määrin palveluiden tarjonta on saatavuudeltaan ja saavutettavuudeltaan eriarvoistavaa.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

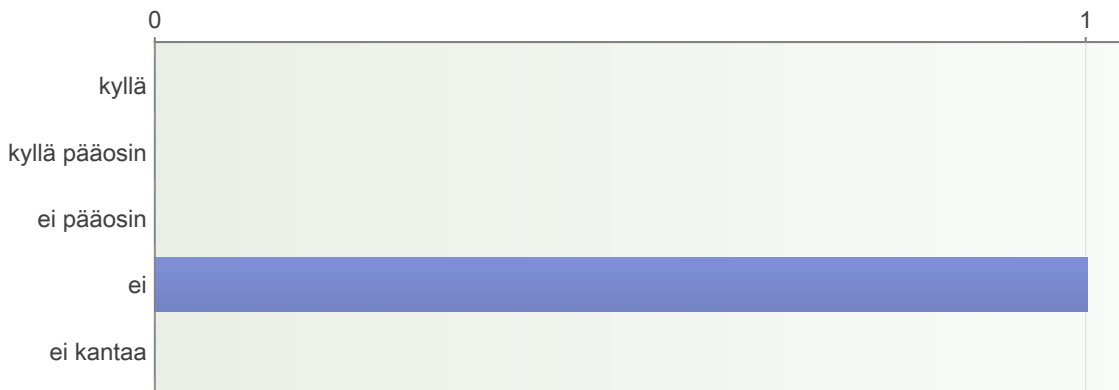
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aiemmin sote-uudistukselle asetetut tavoitteet integraatiosta ja viimevuosien lainsäädännölliset uudistukset asiakaslähtöisyyden huomioonottamiseksi palveluissa tuntuvat hautautuneen uudistuksen edetessä. Kunnissa uudistetaan palveluja Lean ajattelun innoittamina erityisesti monitoimijaisissa palveluketjuissa ja samalla ministeriö esittää asiakaspalvelujärjestelmän monimutkaistamista, toimijoiden lisäämistä, jolloin sattumanvaraisuuden riski yksittäisen asiakkaan palveluiden yhteensovittamisessa kasvaa. Asiakas putoaa järjestelmien palveluntuottajien väliin.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

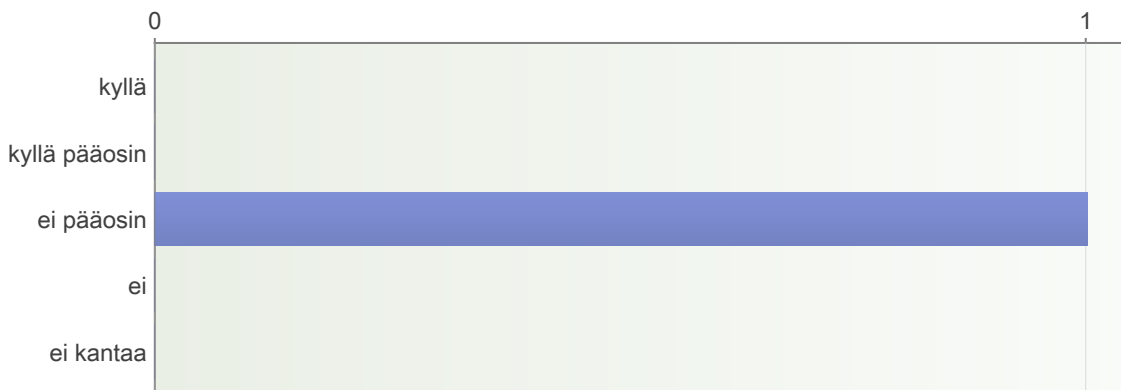
- Asiakas saa vapaasti valita koko maan alueelta haluamansa sote-keskuksen palveluidensa tuottajaksi. Sote-keskuksista lähetetään asiakas edelleen erityistason toimipisteeseen, joka asiakkaalle on edelleen oikeus valita esityksen 20 § perusteella. Perustason palvelusta voi syntyä kiusaus lähettää asiakas helposti erityisen tason hoitoon, kun kustannusvastuuta jatkotutkimuksista ei ole. Erikoissairaanhoidon kustannuksien voidaan olettaa nousevan.

Kun tähän kasvavaan asiakasliikenteeseen lisätään yksityisten palveluntuottajien tarve tuottaa voittoa, tulevat kustannukset kasvamaan. Liiallinen palveluiden saatavuuden mukaan tapahtuva liikkuvuus voi keskittää palvelujen saatavuutta paitsi maakunnan sisällä myös valtakunnallisesti, mikä mahdollistaa riskin maakunnan toimimisesta maksumiehenä muualla tuotettaviin palveluihin. Tällöin palvelutuotanto alueilla supistuu, mikä puolestaan nostaa alueilla tuotettavien palveluiden kustannuksia.

Tietojärjestelmien harmonisointi, erityisesti sosiaalipuolella, jossa yhteistä tietokantaa ei vielä ole, aiheuttaa miljardiluokan kustannukset.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

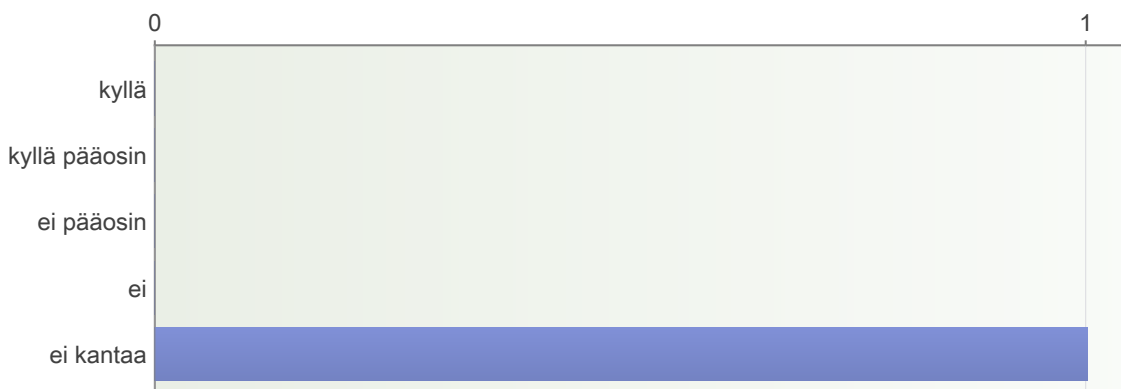
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Toimintakykyisen asiakkaan omat mahdollisuudet vaikuttaa kasvavat, muiden osalta vaikutusmahdollisuudet eivät parane. Kansanvallan osalta tilanne heikkenee, mikäli maakunnille ei anneta yleisperusteluissa s. 64 esitettyä oikeudellista ja tosiasiallista mahdollisuutta toteuttaa järjestämisvastuuta. Maakuntavaltuuston tulee saada päättää aidosti alueensa palveluiden järjestämistavoista. Valinnanvapauden lisääminen ei edellytä palvelutuotannon yhtiöittämistä ja kustannusten hillitsemiseksi palveluiden järjestäjillä tulee olla oikeus kilpailuttaa valinnanvapauden piirissä olevia palveluja uudistukselle tavoitteeksi asetetun kustannusten kasvun hillitsemisen mahdollistamiseksi sekä yhteen sovittaa palveluketjuja integraation saavuttamiseksi.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

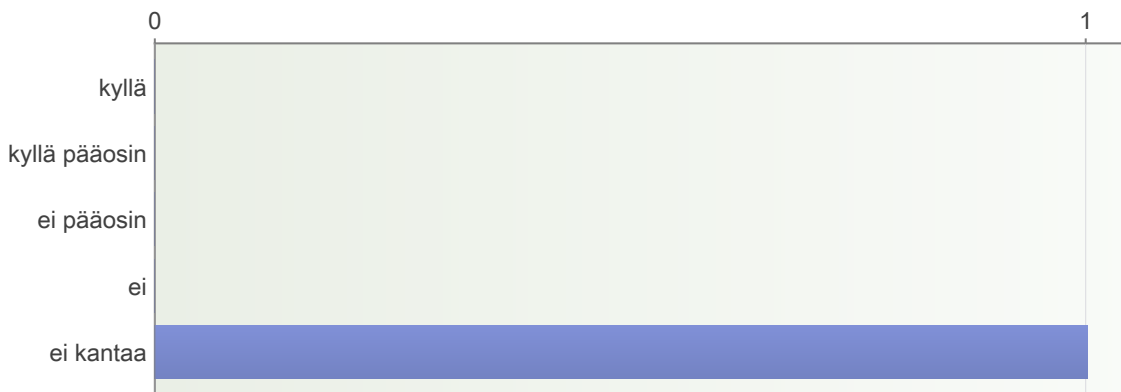
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluita tulee uudistaa ja kehittää sote –uudistuksesta riippumatta. Ei liity myöskään valinnanvapauslakiin.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

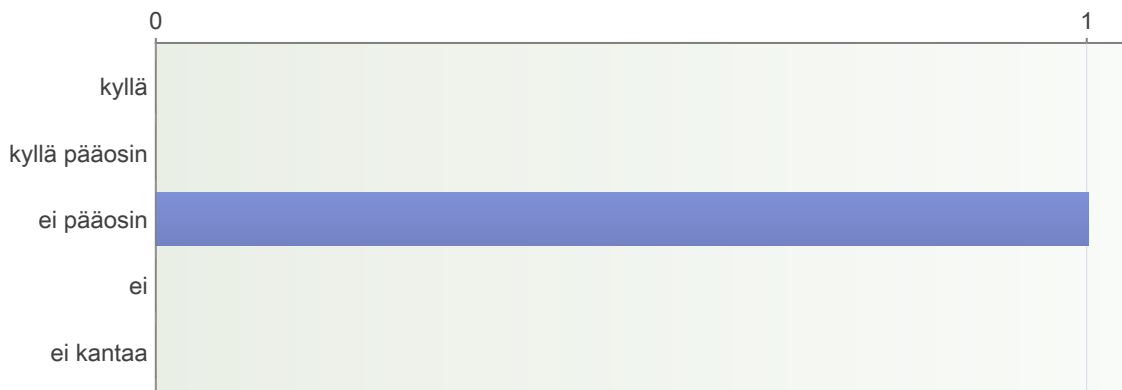
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä käytetyt termit ovat tulkittavissa monella tavalla (yleiset oireet?). Asiakkaiden kannalta oleellista on tosiasiallisesti käytettävissä oleva palveluvalikoima ja palveluverkko, asiat, joita tämä lakiesitys ei selkeytä.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

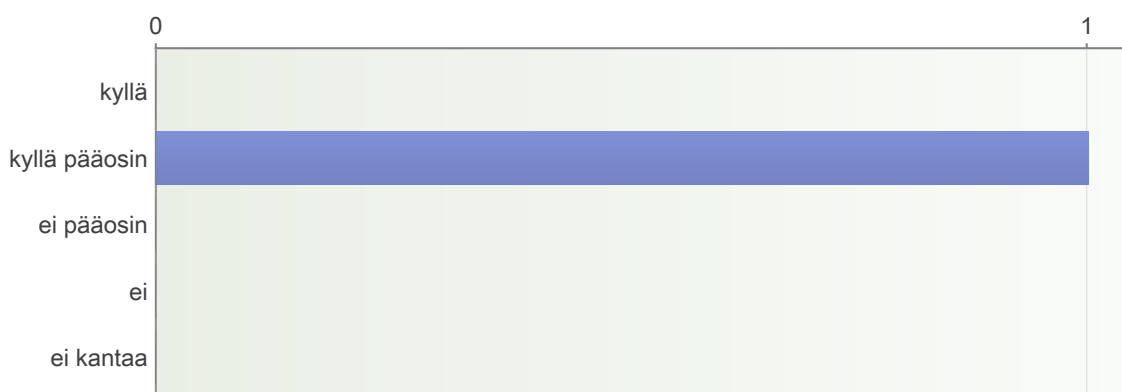
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on oikeus valita sote -keskus koko maan alueelta. Asiakkaan valitsema sote -keskus myöntää asiakkaalle maksusetelin. Missä tässä piilee maakunnan ohjaus- ja/tai vaikutusmahdollisuudet?

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

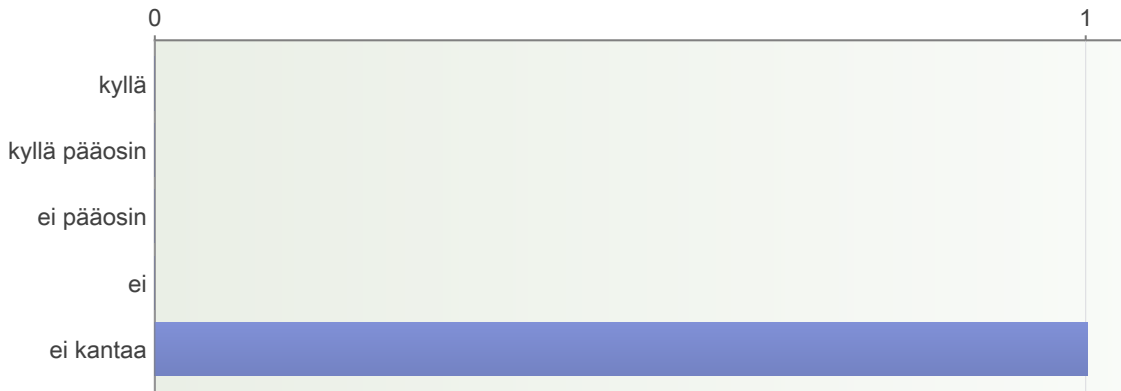

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

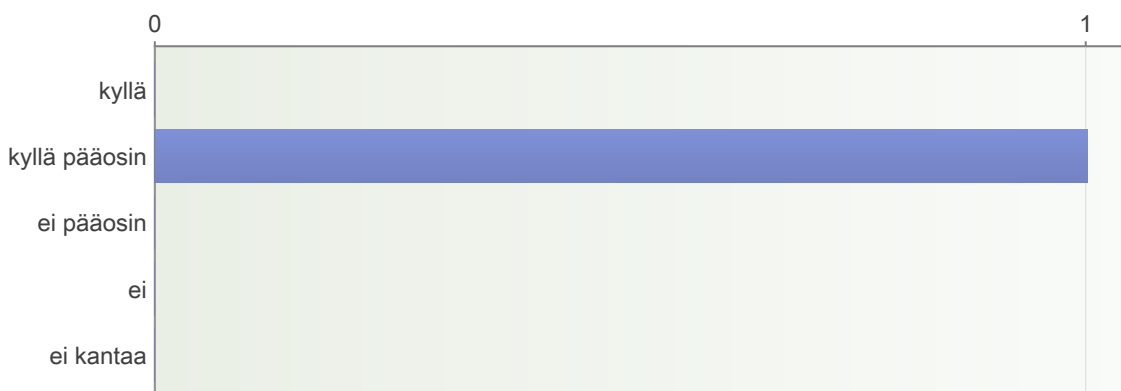

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

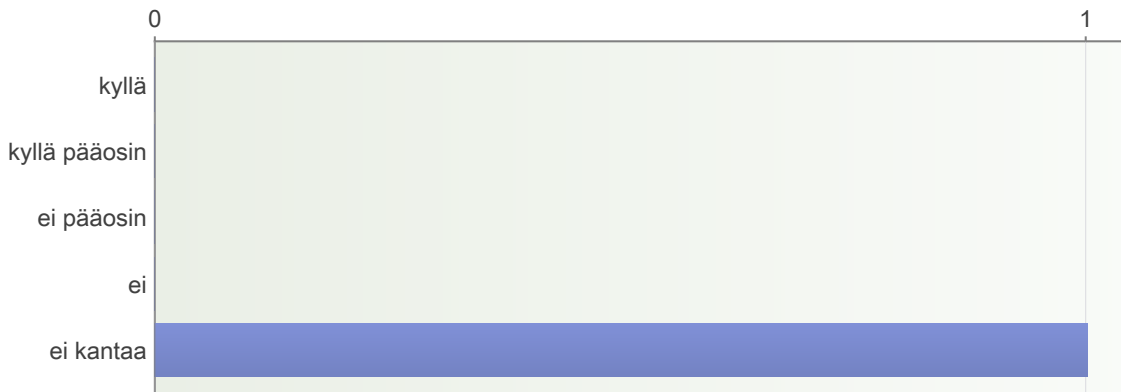

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ympäripyöreää tekstiä, jossa vedotaan lainkohtiin, joista ei ole vielä edes säädetty.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

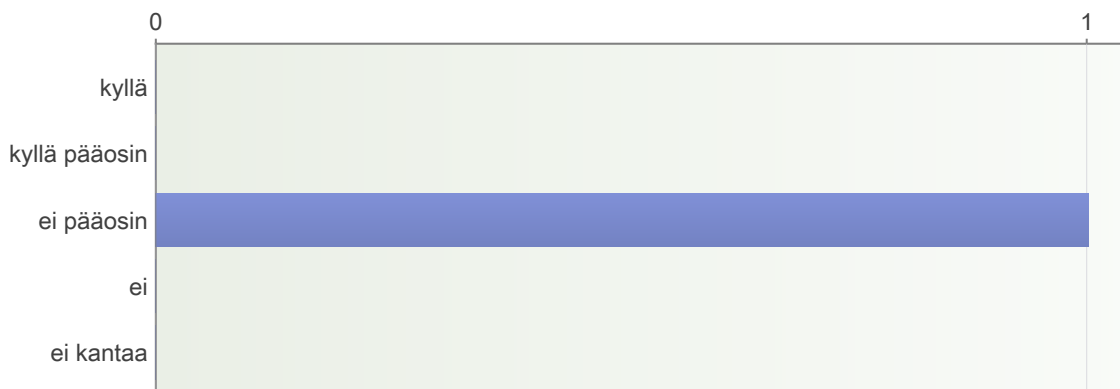
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdotonta ennakoida. Haasteita järjestelmälle asettaa myös vaatimus maakunnanliikelaitoksen oman palvelutuotannon yhtiöittämisestä tytäryhtiöihin vuoden 2020 loppuun mennessä niiden palveluiden osalta, joiden ostamiseen asiakasseteliä käytettäisiin.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

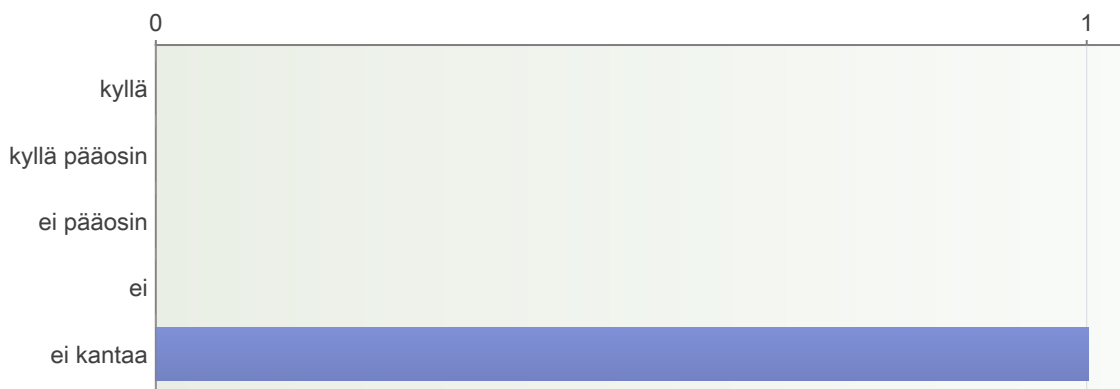
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisten palveluiden tarvisijoista asiakasseteliä tarvitsevat tulevaisuudessa juuri ne, jotka eivät itse kykene päättämään asioistaan. Kuka todellisuudessa tulee käyttämään valinnanvapautta asiakkaiden puolesta? Omaiset? Maakunnan ohjaajat?

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

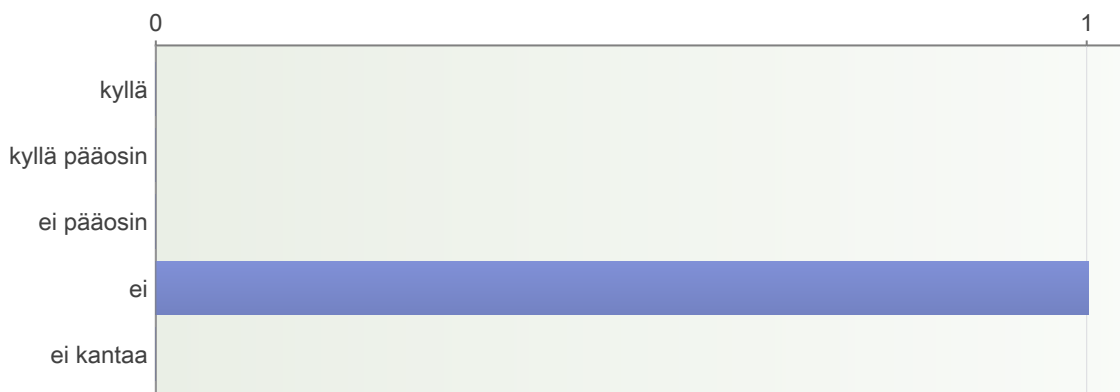
Vastaajien määrä: 1

- Esityksen perusteella on vaikea muodostaa näkemystä siitä, miten järjestelmä tulisi käytännössä toimimaan. Todennäköisesti asiakkaiden puolesta tulisi päättämään joku ulkopuolinen toimija, ehkä jopa palvelun tuottaja.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

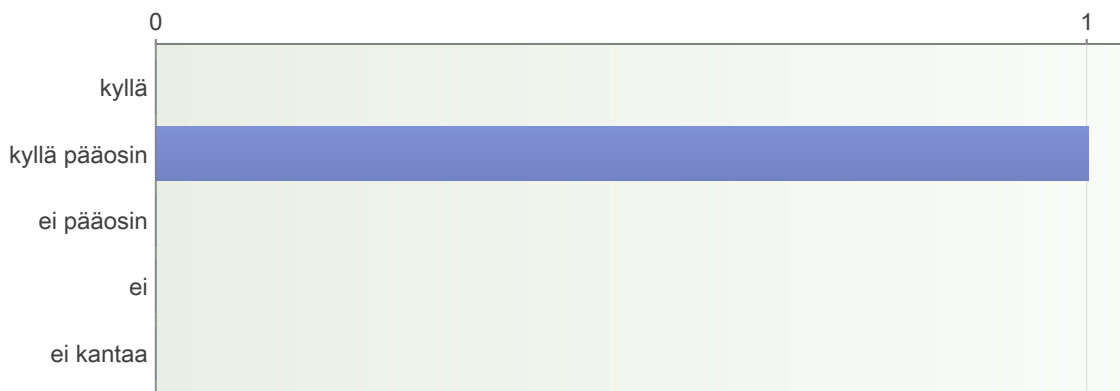
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuoltolait sisältävät jo nyt asiakkaiden ohjaus ja neuvonta velvoitteen.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

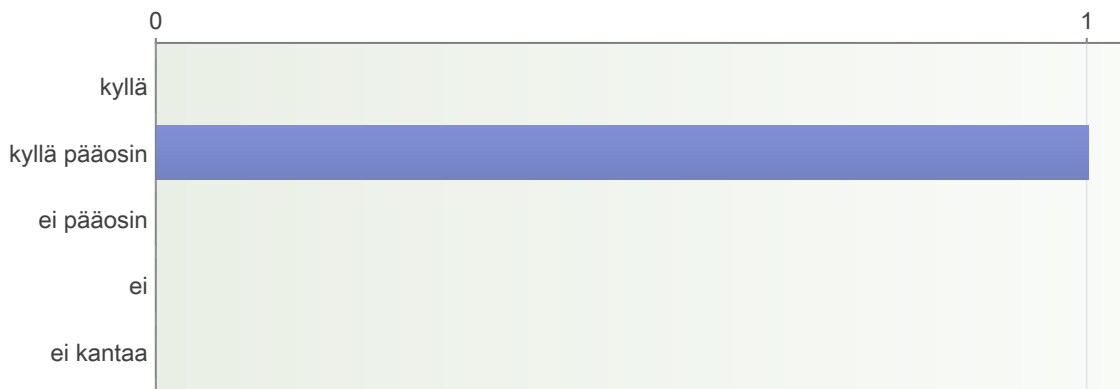

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

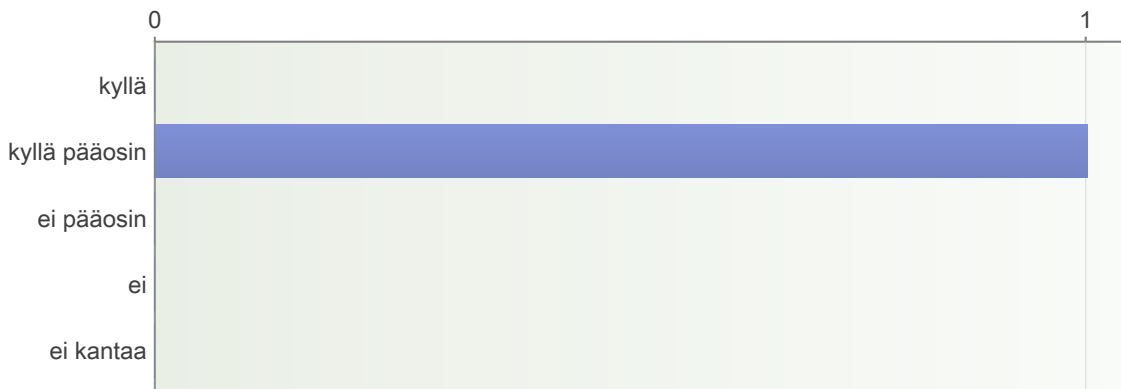
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimusoikeudellinen vapaus voi olla hyvä, mutta myös toimia asiakkaiden kannalta eriarvoistavana eri maakuntien välillä.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

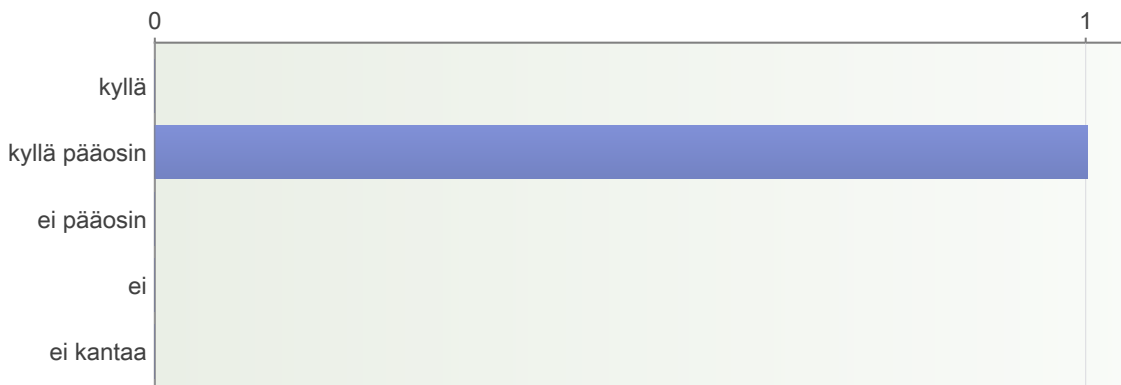
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

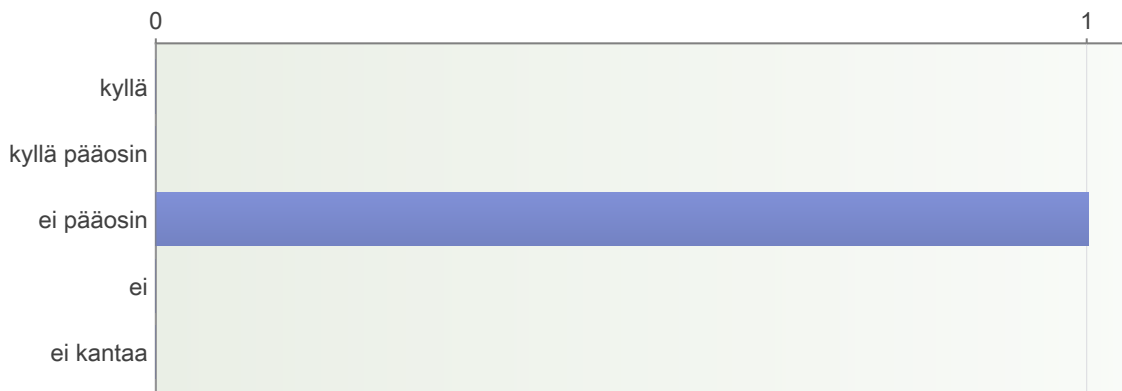
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suoran valinnan palveluiden tuottajalle maksettavan kiinteän maksun osuus, vähintään 4/5 vähentää kilpailuasetelmaa ja sitä kautta taloudellista tehokkuutta. Noin korkea kiinteä maksu voi olla ristiriidassa myös valinnanvapauden kanssa.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

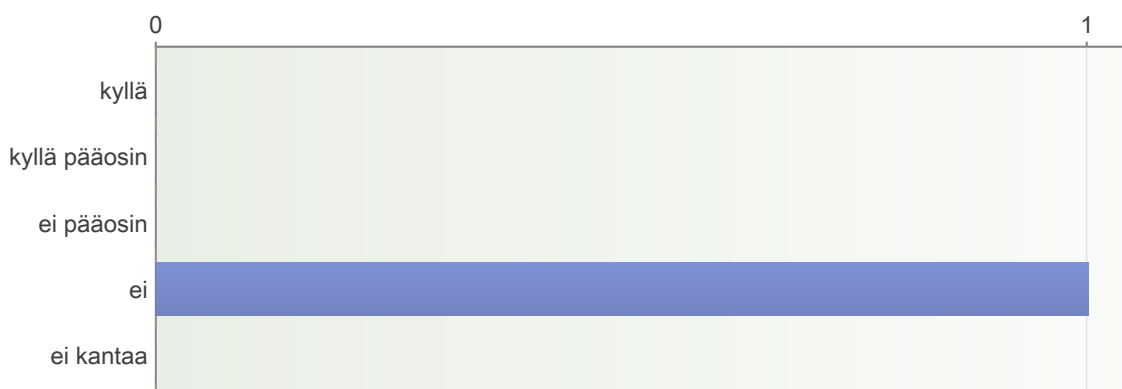
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Miten ja kuka arvioi kannustinperusteiden toteutumista? Eikö palvelun laadun määrittele viime kädessä asiakas?

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

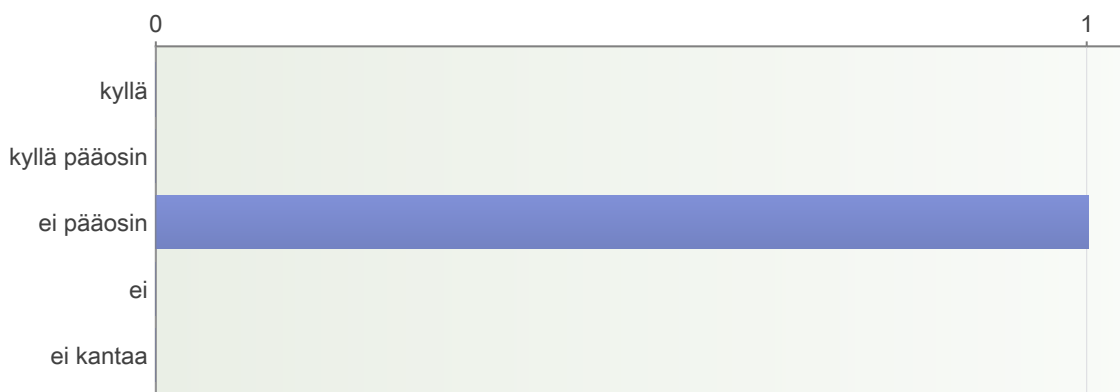
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu on epärealistinen.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

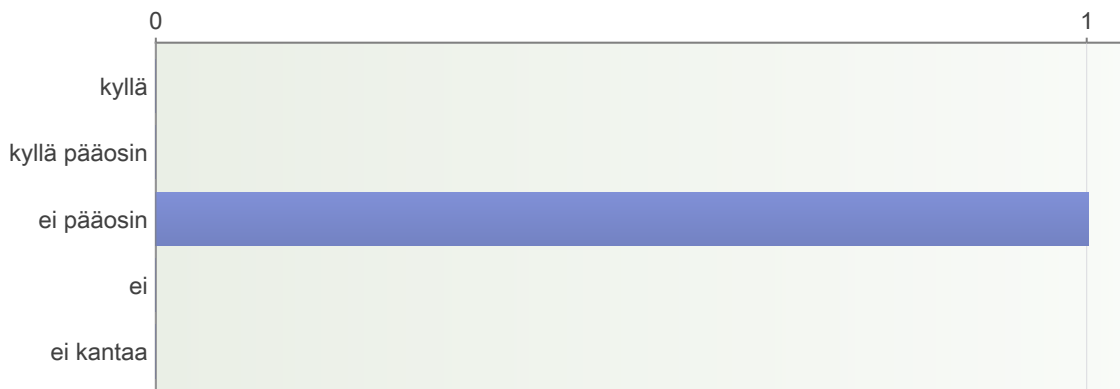
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Edellytykset olisivat paremmat, mikäli maakunta saisi aidosti itse päättää järjestämistavasta.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

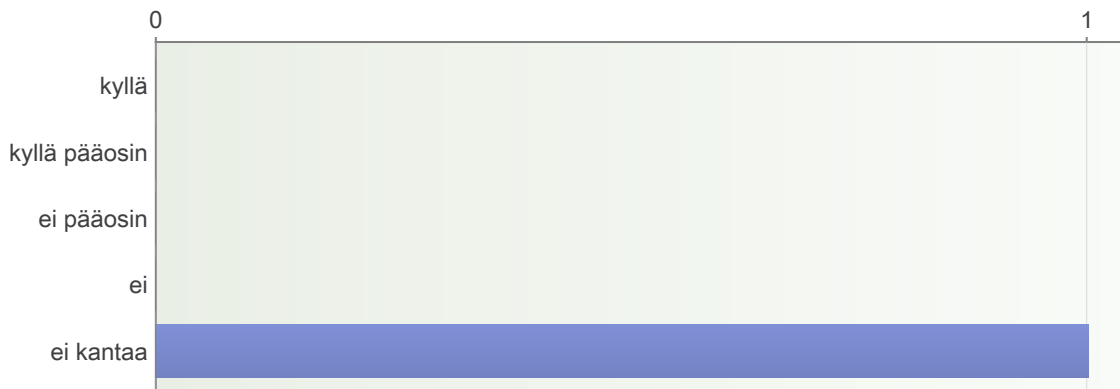
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Markkinat tulevat vaihtelevaan maakuntien sisällä ja maakuntien välillä.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

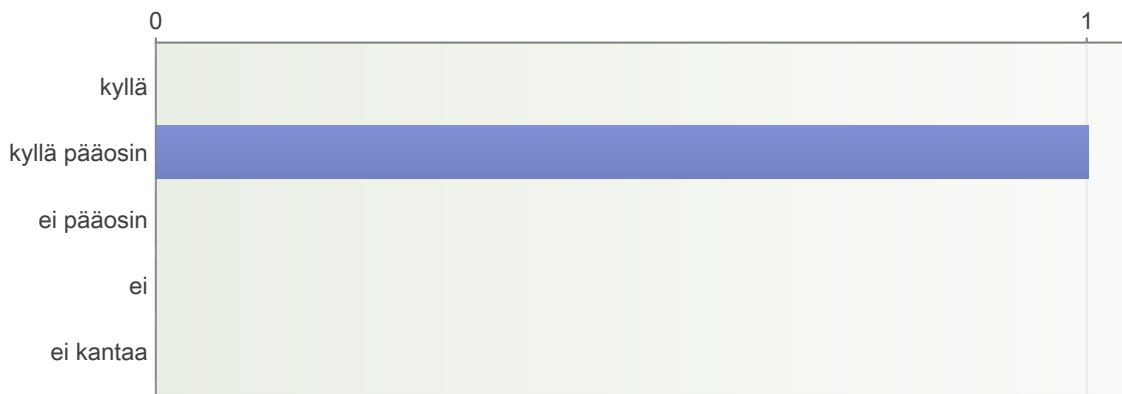
Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

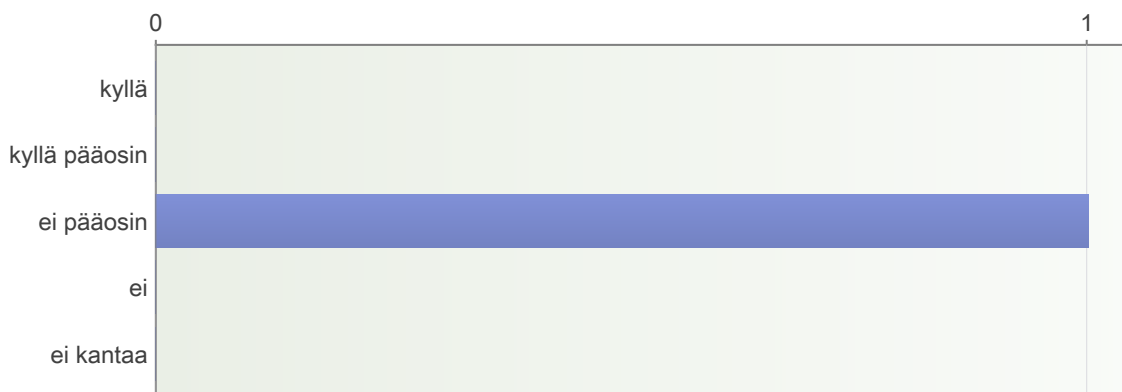
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus kuitenkin nostaa yhteiskunnan kustannuksia siirtämällä nyt yksityisiä palveluja käyttävät asiakkaat maakuntien vastuulle

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Perusteluista esille tuleva pohdiskelu on jätetty lakitekstissä huomioimatta.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Sote –palveluiden pelätään eriytyvän kunnan muusta toiminnasta. Asettaa haasteita kunnan ja maakunnan yhteisten pintojen toiminnalle. Vaikeuttaa myös kunnan tarvitsemien tukipalveluiden organisoimista, kun nykyiset soten tukipalveluiden tuottajat siirtyvät maakunnan / valtion yhtiöihin. Miten pienet kunnat saavat turvattua pienenevät palvelutarpeensa?

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Jälleen kerran lausunnolle on toimitettu keskeneräinen lakiluonnos. Valinnanvapauden käyttöön otto yhtä aikaa sote –uudistuksen kanssa vaikeuttaa kokonaisuuden haltuunottoa. Mikäli uudistusta ei hallita, voi yhtäaikainen valinnanvapauslain soveltaminen edesauttaa kustannusten karkaamista. Valinnanvapauden voisi ottaa käyttöön asteittain uudistuksen käytäntöjen vakiintuessa. Valinnanvapaus ei edellytä yhtiöittämistä, mutta palveluiden hinnalla pitäisi olla merkitystä kustannussäästöjä haettaessa.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- -Valinnanvapauden käyttöönotto asteittain sote –uudistuksen toteutumisen jälkeen.
- Julkisen palvelutuotannon mahdollisuus ilman yhtiöittämisvelvoitetta sallittava.
- Maakunnat saisivat itse päättää maakunnalle soveltuvasta palveluiden järjestämistavasta. Järjestämistapa sallisi sekä maakunnan oman tuotannon että palveluiden ostamisen yksityisiltä palveluntuottajilta.